

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A Grassalkovich-telek és a Nemzeti Színház*

Forrás: *Nemzeti Ujság*

Bp

(Hely)

1927. 9. 24.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Nemzeti Színház

Idő

1927

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

A Grassalkovich-telek és a Nemzeti Színház

Most, amikor sokat foglalkoznak az új Nemzeti Színház fölépítésének kérdésével, sokszor idézik *Grassalkovich* Antal herceg adománylevelét, amely szerint a telek visszaszállana az örökösökre, ha az már nem a Nemzeti Színház céljait szolgálná.

Nos hát, e körül a kérdés körül sok téves fölfogás van forgalomban. Mindenekelőtt: *Grassalkovich* herceg nem a Nemzeti Színház céljaira adta a telket, mert a színház neve akkor még Pestvármegye színháza volt. Az ajándék is Pestvármegyének szólt.

A színház helye körül ugyanis erős volt a vita *Széchenyi* és *Fáy* András között. *Széchenyi* a Dunaparton szerette volna fölépíteni a színházat, *Fáy* András viszont a Hatvani-kapu előtt álló *Grassalkovich*-telekre és magtárra vetette tekintetét. Hogy miért? *Fáy* tudta, hogy az eladósodott *Grassalkovich* herceget nagyon szorongatják a hitelezői és hogy Pestvármegye alispánjának jóindulatán mu-

lik: mennyivel tudja halogatni a marasztaló ítéletek végrehajtását. *Fáy* erre alapította a tervét. Az egyik megyegyűlésen, amikor *Földváry* alispántól *Sujanovics*, a herceg jószágkormányzója újabb halasztást kért, közbeszólt *Fáy*:

— Előbb-utóbb elárverezik a hitelezők a Hatvani-kapunál levő magtárat is. Mielőtt lefoglalnák, adja oda inkább a herceg a vármegyének a színház céljaira... Majd csak viszontszolgálja a megye.

Igy is történt. *Sujanovics* közölte az ötletet *Grassalkovich*esal, aki valóban át is engedte a megyének a telket. Azt aztán, hogy a telek a színház céljait szolgálja, már *Fáy* András vitte keresztül, mert így tudta csak megakadályozni *Széchenyi* tervét, vagyis, hogy a színházat a Harmincad-telken, körülbelül ott, ahol ma a Gerbeaud van, építsék föl.

Grassalkovich különben gyermektelenül halt meg; halála után adóssággal terhelt birtokait eladták; legnagyobb részüket *Sina* báró vette meg s a gödöllői birtok a régi *Grassalkovich*-kastéllyal így lett *Sina* halála után, vétel útján, királyi koronauradalom.

sfővárosi házinyomda 1923